

Program Działań Profilaktycznych
w Liceum Ogólnokształcącym im. Janusza Korczaka
w Więcborku
„POMAGAMY SOBIE I INNYM”

Więcbork 2015 r.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 5, poz. 46).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
13. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka w Więcborku.
14. Program Wychowawczy Liceum Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka w Więcborku.

WPROWADZENIE

Szkolny program profilaktyki Liceum Ogólnokształcącego opiera się na rozumieniu profilaktyki jako procesu zmierzającego do:

- wspierania pełnego rozwoju uczniów w zakresie zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego,
- wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ograniczania i likwidowania czynników zaburzających ten rozwój i zdrowe życie.

Program profilaktyki w Liceum Ogólnokształcącym jest wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno – ekonomicznych w kraju.

Podstawowym założeniem tego programu jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmocnienie czynników chroniących.

W działaniach swych koncentrujemy się na:

- **profilaktyce pierwszorzędowej** kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej również do nauczycieli i innych pracowników szkoły, a także do rodziców uczniów,
- **profilaktyce drugorzędowej** kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, pomagając im w jego redukcji.

Tę formę profilaktyki będą realizować specjaliści współpracujący ze szkołą.

Działania profilaktyki pierwszorzędowej będą prowadzone na trzech poziomach:

- **informacyjnym** – są to działania pomocne w profilaktyce, same nie prowadzą bowiem do redukcji zachowań,
- **edukacji psychologicznej i społecznej** – to działania, które dostarczają wiedzy i umiejętności przydatnych, korzystnych lub wręcz niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, np. uzależnieniem, stresem itp. Są bardzo wiarygodne, efektywne i najskuteczniejsze ze wszystkich działań zapobiegających uzależnieniom,
- **działalności alternatywnej** – działania te mają zaspokoić potrzeby młodych ludzi, np. do bycia zadowolonym, odprężonym, potrzeby zabawy i kontaktu z innymi.

Program profilaktyki jest spójny z programem wychowawczym, harmonizuje również z:

- przedmiotami nauczania,
- godzinami do dyspozycji wychowawcy,
- zajęciami pozalekcyjnymi.

Realizacja programu po zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców spoczywa na wszystkich nauczycielach i pracownikach administracji i obsługi szkoły, przy współpracy ze specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny wraz z ekspertami wśród rodziców.

Profilaktyka w Liceum Ogólnokształcącym ma charakter:

- działań zintegrowanych ze szkolnym zestawem programów nauczania,
- samodzielnych programów profilaktycznych skoncentrowanych wokół specyficznych celów i zadań, niezależnie od realizowanych programów nauczania,
- działań incydentalnych, które są formą odpowiedzi na konkretne zdarzenia zaistniałe w szkole lub środowisku.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągnięcia celów rozwojowych zależą zarówno od samego nastolatka jak i od osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. Wręcz przeciwnie – w tej fazie życia ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. (Z. Gaś 1997)

DIAGNOZA PROBLEMÓW – POTRZEBY UCZNIÓW

PROBLEMY MŁODZIEŻY	POTRZEBY WYNIKAJĄCE Z PROBLEMÓW
<p>1. Problemy okresu dojrzewania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, – społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów, – psychiczne, np. „huśtawka” uczuć, – prawne, np. brak odpowiedzialności za swoje postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba samoakceptacji, – potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby, – potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania, – potrzeba informacji na temat odpowiedzialności karnej dotyczącej nieletnich i młodocianych.
<p>2. Problemy zdrowotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe odżywianie, – choroby, np.: bulimia, anoreksja, alergie, otyłość i inne, – wczesna inicjacja seksualna, – nerwice, choroby psychiczne, – niktorynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba dobrych wzorców w rodzinie, szkole i mediach, – potrzeba uświadamiania konieczności leczenia, – potrzeba asertywności i rzetelnej wiedzy na temat skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej, – potrzeba miłości i akceptacji, – potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowanie mitów związanych z uzależnieniem, – potrzeba szczęścia i zadowolenia, – potrzeba zabawy i odpoczynku, – potrzeba zachowań asertywnych.

<p>3. Problemy związane z kryzysem autorytetu dorosłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nieporozumienia w domu, – kłopoty w szkole, – kwestionowanie wartości dorosłych, – kwestionowanie autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba autonomii i samodzielności, – potrzeba sukcesu w nauce, – potrzeba czytelnych i klarownych wymagań i oczekiwań rodziców i nauczycieli, – potrzeba konstruktywnych wzorców w rodzinie, szkole i mediach.
<p>4. Problemy związane z wysokim poziomem neurotyzmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skłonność do przeżywania stanów lękowych, – niska odporność na stresy, – problemy adaptacyjne w nowym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba satysfakcji, miłości oraz radości w życiu, – potrzeba radzenia sobie w trudnych sytuacjach, – potrzeba akceptacji.
<p>5. Problemy natury psychicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak umiejętności nawiązywania kontaktów, – mankamenty komunikowania się, – trudności w kontaktach z rówieśnikami, – różne formy agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba kontaktu z rówieśnikami, – potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej, – potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości, – potrzeba umiejętności wyrażania swoich uczuć.
<p>6. Problemy tkwiące w środowisku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adaptacyjno – integracyjne w nowym środowisku szkolnym, – problemy w nauce, – niedostatek ekonomiczny, – patologia rodziny, uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji, – potrzeba sukcesów w nauce, – potrzeba bezpieczeństwa, – potrzeba satysfakcji i zadowolenia z życia.

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI

Cel nadrzędny:

Promowanie zdrowego stylu życia, ochrona uczniów przed zagrożeniami.

Tworzenie szkoły przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom.

Cele główne programu:

1. Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia;
2. Wspieranie rodziców w procesie wychowania;
3. Zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej;
4. Zapobieganie problemom związanym z uzależnieniami;
5. Rozwijanie tolerancji na odmienność innych;
6. Przeciwdziałanie kradzieżom na terenie szkoły i poza szkołą;
7. Ochrona uczniów przed skutkami wagarów;
8. Ukazanie uczniom zagrożeń płynących ze strony sekt;
9. Zapobieganie przedwczesnej inicjacji seksualnej;
10. Zwiększenie umiejętności młodzieży w radzeniu sobie ze stresem;
11. Dbalność o czystość i piękno języka polskiego.

Cele szczegółowe programu:

1. Przekazywanie prawdziwych i rzetelnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy;
2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
3. Kształcenie umiejętności intrapersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny;
4. Kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych;
5. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujących m. in. zdolność do wybierania pozytywnych a nie negatywnych stylów życia;
6. Rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, klasa, lokalna społeczność, ogół społeczeństwa);
7. Rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności obejmującej m. in. styl życia, postawy wobec odurzania się środkami uzależniającymi, wobec przemocy, przestępczości itd.;

8. Wpływanie na rozwój środowiska rodzinnego i szkolnego, które podnosiłoby jakość życia wszystkich jego członków;
9. Umożliwianie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania, bazujących na znajomości przyczyn szkodliwych uwarunkowań;
10. Budowanie konsekwentnej polityki szkolnej wobec uczniów palących papierosy;
11. Uświadomienie młodzieży szkodliwości palenia tytoniu oraz narażania osób niepalących na tzw. palenie bierne, równie niebezpieczne jak palenie czynne;
12. Uczenie młodzieży podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy;
13. Dostarczenie rodzicom wskazówek pomocnych w zapobieganiu picciu alkoholu przez ich dzieci, zainicjowanie działalności profilaktycznych, które każdy rodzic może podjąć we własnym domu;
14. Dostarczenie uczniom wiedzy na temat uszkodzeń zdrowia psychicznego i fizycznego spowodowanych zażywaniem narkotyków;
15. Zwiększenie oddziaływań w zakresie poszerzania wiedzy nauczycieli i rodziców, dotyczącej problematyki związanej z używaniem narkotyków i innych środków odurzających;
16. Kształtowanie u uczniów postawy mądrej akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi;
17. Dostarczanie nauczycielom i wychowawcom metod, narzędzi i procedur oraz wykształcenie umiejętności pozwalających na samodzielne przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży;
18. Kształtowanie postaw szacunku do mienia własnego, cudzego i społecznego;
19. Dostarczenie uczniom informacji o konsekwencjach moralnych i odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
20. Zapobieganie obniżonej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
21. Zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy wyrównawczej;
22. Stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u uczniów postaw lękowych, które są główną przyczyną wagarów;
23. Ostrzeżenie uczniów przed najbardziej kontrowersyjnymi wspólnotami i nowymi ruchami religijnymi (sektami);

24. Ukazanie uczniom technik psychomanipulacji prowadzących do szybkiej zmiany stanu świadomości, stosowanych przez liderów sekt;
25. Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm związanych z miłością;
26. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji seksualnej;
27. Kształtowanie kultury zachowań w młodzieńczych kontaktach heteronomicznych;
28. Ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie, samopoczucie i sprawność psychospołeczną;
29. Kształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego;
30. Zachęcanie młodzieży do stosowania w mowie i piśmie pięknej polszczyzny;
31. Dostarczanie uczniom przykładów pięknej mowy z literatury, filmu, telewizji, prasy i życia szkolnego.

III. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ (OGÓLNY).

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO MŁODZIEŻY:

1. MODEL INFORMACYJNY

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem Szkoły, WSO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, – Godziny wychowawcze dotyczące praw i obowiązków uczniów, – Zapoznanie uczniów z PSO i regulaminami pracowni przedmiotowych.

<p>2. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy środków uzależniających, - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy psychicznych, ekonomicznych i społecznych skutków uzależnień, - Organizowanie spotkań z osobami zajmującymi się zawodowo profilaktyką, - Spotkania z pracownikami PPP, Policji itp., - Profilaktyczne spektakle teatralne PaT, - Programy profilaktyczne dotyczące uzależnień.
<p>3.Propagowanie zdrowego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, lekcje biologii, których tematyka dotyczy okresu dojrzewania, - Spotkania z lekarzami i pielęgniarką szkolną, - Spotkania z rodzicami – ekspertami w tej dziedzinie, - Dyskusje po obejrzeniu filmów na godzinach wychowawczych, - Spotkania z pracownikami SANEPID-u na temat HIV-AIDS, - Program „Różowa wstążeczka” – profilaktyka raka piersi, - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zasad właściwego odżywiania (anoreksja, bulimia), - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy higieny pracy umysłowej, - Godziny wychowawcze na temat uczenia się, - Spotkania z pracownikami PPP, - Godziny w bibliotece szkolnej na temat literatury wskazującej techniki uczenia się.
<p>4.Diagnozowanie potrzeb bytowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działalność Szkolnej Komisji Stypendialnej, - Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznawanie sytuacji materialnej uczniów.
<p>5. Diagnoza zachowań – rozpoznawanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczyciele i wychowawca prowadzą obserwacje uczniów,

<p>sytuacji ryzykownych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wychowawcy i pedagog rozpoznają sytuację rodzinną młodzieży, - Pedagog prowadzi rozmowy z uczniami i wychowawcami.
------------------------------	---

2. MODEL EDUKACYJNY

Działania zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
<p>1. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla uczniów klas I, - Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy klasowe (biwaki, wycieczki, wigilie klasowe itp.), - Ustalenie z klasą kontraktu, który uwzględnia zasady obowiązujące obie strony: uczeń – nauczyciel, - Ankiety adaptacyjne dla uczniów klas I przeprowadzone przez pedagoga, których wyniki pozwolą na bliższe poznanie uczniów i ich zainteresowań
<p>2. Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska w nauce, - Indywidualna pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi opinię z PPP, - Godziny wychowawcze dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - Indywidualne rozmowy pedagoga z uczniami, mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, - Zajęcia dla maturzystów dotyczące radzenia sobie ze stresem.

3.Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	Zajęcia z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> – poszanowania odmienności, – komunikacji werbalnej i pozawerbalnej, – współorganizowanie imprez i uroczystości szkolnych.
4. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, lekcje biologii i chemii, których tematyka dotyczy uzależnień, – Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej na godzinach wychowawczych, – Profilaktyczne spektakle teatralne PaT, – Warsztaty profilaktyczne dla młodzieży prowadzone przez specjalistów.

3. DZIAŁANIA ZORIENTOWANE NA WŁAŚCIWY WYBÓR

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie asertywnych postaw.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka asertywności, – Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących systemu wartości i kształtowania charakteru, – Poprzez analizę postaw życiowych bohaterów literackich kształtowanie bądź korygowanie postaw moralnych i myślenia wartościującego uczniów.
2. Zapoznanie z zasadami skutecznej komunikacji.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy komunikacji werbalnej i pozawerbalnej. – Lekcje podstaw przedsiębiorczości dotyczące komunikowania się; – Zajęcia warsztatowe dla uczniów.

3. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka dotycząca samooceny i poczucia własnej wartości, - Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.) poprzez pochwały i nagrody, - Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania.
4. Profilaktyka chorób XXI wieku.	<ul style="list-style-type: none"> - Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego, - Gazetki ściennie i ulotki, - Udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych.

4. KSZTAŁTOWANIE DOJRZALEJ POSTAWY WOBEC ŻYCIA

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych za podejmowane decyzje i zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów, - Działalność uczniów w organizacjach uczniowskich, - Godziny wychowawcze i lekcje religii, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, - Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych i literaturze, filmie, sztuce teatralnej itp.
2. Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z policją, - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.

3. Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień, – Filmy i spektakle teatralne PaT, których tematyka dotyczy uzależnień i dyskusje na godzinach wychowawczych.
4. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania z doradcą zawodowym, – Udział młodzieży w akcjach „Drzwi otwarte”, „Salon Maturzysty”, – Udostępnianie uczniom materiałów informacyjnych przysyłanych przez wyższe uczelnie, – Udział młodzieży z klas maturalnych w próbnym egzaminie dojrzałości, – Spotkania uczniów klas maturalnych z przedstawicielami wyższych uczelni.

5. PRZYGOTOWANIE DO PEŁNIENIA NOWYCH RÓL SPOŁECZNYCH

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Przygotowanie do zdawania egzaminu dojrzałości.	<ul style="list-style-type: none"> – Przekazanie uczniom klas maturalnych informacji dotyczących egzaminu dojrzałości, – Wypełnianie deklaracji maturalnych, – Spotkania z absolwentami, studentami, – Udział młodzieży w Drzwiach Otwartych organizowanych przez wyższe uczelnie, – Współpraca z doradcą zawodowym (w miarę potrzeb) w zakresie indywidualnej pomocy w wyborze studiów, – Udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie wyższym,

	– Udział w próbnej maturze.
2. Zapoznanie z technikami redukującymi napięcie przed egzaminem dojrzałości.	– Zajęcia warsztatowe dotyczące sposobów radzenia sobie ze stresem
3. Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności.	– Pomoc koleżeńska w nauce, – Działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego, – Propagowanie i praca młodzieży w wolontariacie.

6. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Praca w organizacjach działających w szkole.	– Działalność Samorządu Uczniowskiego, – Działalność w Międzyszkolnym Klubie Wolontariuszy „AMICUS”, – Działalność w Szkolnym Kole Teatralnym „Efemeryda”.
2. Zajęcia sportowe.	– Udział młodzieży w sekcjach sportowych.
3. Zajęcia pozalekcyjne.	– Zajęcia wyrównawcze – Zajęcia przygotowujące do matury, – Koła zainteresowań.
4. Organizacja imprez masowych.	– Wycieczki klasowe i biwaki, – Wyjścia na spektakle filmowe i spotkania poetyckie, – Wyjazdy do teatru i kina, – Przygotowywanie uroczystości i imprez szkolnych, – Organizowanie Rajdu Korczakowskiego, – Organizowanie Konkursu Piosenki Angielskiej,

	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie Drzwi Otwartych szkoły.
5. Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział uczniów w konkursach wiedzy, – Udział w olimpiadach przedmiotowych, – Udział młodzieży w zawodach sportowych.

IV. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły (w tym WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktycznym.
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach rodzicielskich, – Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, – Indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem, – Pisma informujące o obniżonej frekwencji i zagrożeniach ocenami niedostatecznymi na koniec semestru i roku szkolnego, – Indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły.
3. Współpraca z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych, – Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.
4. Pedagogizacja rodziców	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką, – Indywidualne spotkania z pedagogiem i wychowawcą.

V. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Propagowanie kursów i szkoleń.	– Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą.
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	– Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły.
3. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień.	– Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień.

VI. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE PROFILAKTYKI DRUGORZĘDOWEJ

Profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, u których występują liczne lub poważne problemy osobiste, rodzinne, szkolne, a działania informacyjne i edukacyjne już nie wystarczają. Niezbędna staje się głębsza interwencja poprzedzona specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych czy szkolnych.

Celem tej profilaktyki jest umożliwienie młodzieży wycofania się z ryzykownych zachowań.

Do grupy „wysokiego ryzyka” zaliczamy osoby, które:

- a) Żyją w złych warunkach ekonomicznych,
- b) Wychowywane są w rodzinach patologicznych,
- c) Doświadczyły przemocy fizycznej lub psychicznej,
- d) Doświadczyły przez dłuższy czas bólu fizycznego (choroby, urazy),
- e) Osoby, u których pojawiły się w zachowaniu następujące symptomy:
  - Defekty w zakresie możliwości intelektualnych,
  - Defekty w zakresie zdrowia somatycznego,
  - Dysfunkcyjność w zakresie psychicznym,
  - Zachowania agresywne, posługiwanie się wulgaryzmami,

- Wagary,
- Ucieczki z domu,
- Podejmowały próby samobójcze,
- Utrzymują kontakty z rówieśnikami odurzającymi się lub z grupami, w których normą są zachowania dysfunkcyjne,
- Mają za sobą próby ze środkami odurzającymi,
- Podjęły zbyt wcześnie inicjację seksualną.

W przypadku stwierdzenia zachowań nagannych (na podstawie rozmowy z wychowawcą, wizyty domowej) pedagog, wychowawca lub dyrektor szkoły (ewentualnie wspólnie) podejmują działania zmierzające do zminimalizowania ich skutków, przewycięzania zachowań destrukcyjnych i obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia ich w przyszłości (tzw. profilaktyka objawowa).

Są to:

- a) Działania interwencyjne (kierowanie do specjalistycznych poradni, lekarzy, na zajęcia grup terapeutycznych),
- b) Namowa – najłagodniejsza forma przymusu,
- c) Nakaz – jest poleceniem do bezwzględnego wykonania,
- d) Zakaz – jest poleceniem czegoś zabraniającym,
- e) Kara statutowa – ma powstrzymać zachowania sprzeczne z normami regulaminowymi i wpłynąć na poprawę postępowania ucznia naruszającego te normy,
- f) Przegrupowanie indywidualne i zbiorowe (chodzi o rozbitcie grupy nieformalnej, np. zmiana klasy, szkoły).

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednie działania prowadzi:

- a) Pedagog szkolny (indywidualne rozmowy, współpraca z rodziną i z wychowawcą klasy, kierowanie do specjalistycznych poradni),
- b) Grupa rówieśnicza (pomoc w nauce, wsparcie itp.),
- c) Profesjonaliści (pracownicy instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny):
  - Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
  - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - Punkt Konsultacyjno-Profilaktyczny przeciwdziałania narkomanii,
  - Sąd dla Nieletnich.

VII. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH

NAZWA INSTYTUCJI	TELEFON
1. PORADNIA PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA ul. Wojska Polskiego 20, 89-400 Sępólno Krajeńskie	52 3882147
2. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE ul. Starodworcowa 8, 89-410 Więcbork	052 3898501 052 3897575
3. MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ ul. Mickiewicza 22A, 89-410 Więcbork	52 389 53 50
4. KOMENDA POWIATOWA POLICJI ul. Kościuszki 8, 89-400 Sępólno Krajeńskie	997 52 389 02 00, 52 389 02 21
5. POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA Ul. Kościuszki 28, 89-400 Sępólno Krajeńskie	52 388 12 30
6. SĄD REJONOWY WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH Ul. Świecka 28, Tuchola	52 36 04 00

VIII. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. OBOWIĄZKI DYREKTORA:

- Zakłada, że w jego szkole profilaktyka musi być spójna z funkcją wychowania,
- Posiada wiedzę w zakresie profilaktyki,
- Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole,
- Premiuje doskonalących się nauczycieli,
- Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych,
- Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego,
- Wspiera finansowo i realizuje działania profilaktyczne w swojej szkole,

- Koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu profilaktyczno – wychowawczego szkoły.

2. OBOWIĄZKI PEDAGOGA SZKOLNEGO:

- Diagnostuje problemy wychowawcze szkoły,
- Wspiera wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych,
- Propaguje treści i programy profilaktyczne,
- Pełni indywidualną opiekę pedagogiczną nad uczniami potrzebującymi takiej opieki,
- Wspiera dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych,
- Bierze udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu (szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej),
- Odpowiada za pedagogizację rodziców,
- Rozpoznaje potrzeby ekonomiczne uczniów i pracuje w Komisji Stypendialnej,
- Systematycznie doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki,
- W miarę potrzeb współpracuje z instytucjami takimi jak: PPP, Komenda Powiatowa Policji, SANEPiD, MGOPS, PCPR.

3. OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW:

- Promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu,
- Utrzymują osobowe relacje z uczniami poprzez indywidualne rozmowy i konsultacje,
- Współpracują z pedagogiem szkolnym,
- Współpracują z gronem pedagogicznym oraz z pozostałymi pracownikami szkoły,
- Dostrzegają indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływania,
- Systematycznie organizują i prowadzą zebrania z rodzicami,
- Mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią pozyskać rodziców do współpracy,
- Realizują program wychowawczy i program profilaktyczny,
- Doskonają się zawodowo.

4. OBOWIĄZKI RODZICÓW:

- Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka,
- Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze,
- Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im,
- Stanowią wzór osobowy dla dziecka,
- Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

IX. DOKONYWANIE SYSTEMATYCZNEJ OCENY EFEKTÓW PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I ZAPOBIEGAWCZYCH

- ankietowanie uczniów, rodziców, nauczycieli,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, konsultacje z pedagogiem,
- ocena efektów podejmowanych działań na podstawie ewaluacji.

X. SPOSÓB WSPÓLDZIAŁANIA PRACOWNIKÓW SZKOŁY ZE SŁUŻBĄ ZDROWIA I POLICJĄ W SYTUACJACH WYMAGAJĄCYCH INTERWENCJI

ZASADY KONTAKTU SZKOŁY Z POLICJĄ:

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.

Koordinatorami współpracy jest: pedagog szkolny i komendant KPP w Sępólnie Krajeńskim.

Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła.

Szkoła we współpracy z policją:

1. prowadzi działania profilaktyczne w zakresie:
  - a) zapobiegania przejawom agresji, przemocy, alkoholizmowi, narkomanii (pogadanki tematyczne),
  - b) edukacji w zakresie wiedzy na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne oraz sposobów unikania zagrożeń (spotkania przedstawicieli policji z uczniami i rodzicami, nauczycielami).
  - c) Udziału w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.
2. podejmuje działania interwencyjne w przypadku:
  - a) gdy na terenie szkoły doszło do zdarzenia wskazującego na przestępstwa, stanowiącego zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz do demoralizacji uczniów,
  - b) rozwiązywania trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały w szkole.

ZASADY WSPÓŁPRACY ZE SŁUŻBĄ ZDROWIA:

Szkoła współpracuje z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej PROVITA w Więcborku, w której zatrudniona jest pielęgniarka szkolna w zakresie realizacji zadań związanych z poradnictwem zdrowotnym .

Szkoła bierze udział w ogólnopolskich programach profilaktycznych oraz promujących zdrowy styl życia.

XI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH ZE ŚRODKAMI ODURZAJĄCYMI I SUBSTANCJAMI PSYCHOTROPOWYMI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZADAŃ OSÓB PODEJMUJĄCYCH INTERWENCJĘ

Przez interwencje rozumiemy: cykl (zestaw) działań i rozmów zmierzających do całkowitego wyeliminowania, przerwania zachowań ryzykownych podejmowanych przez ucznia.

Sytuacje wymagające podjęcia działań interwencyjnych:

- Na podstawie obserwacji zachowania ucznia lub jego wyglądu istnieje podejrzenie, że jest on pod wpływem środka odurzającego (alkoholu, narkotyków, papierosów),
- Uczeń posiada papierosy lub alkohol na terenie szkoły,
- Uczeń posiada narkotyki lub substancję przypominającą wyglądem narkotyk; jest podejrzany o rozprowadzanie (częstowanie, sprzedaż) bądź nakłanianie innych do używania tych środków,
- Do szkoły dociera informacja, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia,
- Nauczyciel lub inny pracownik szkoły znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk lub wiadomo mu, że inne osoby oferują, nakłaniają do używania lub rozprowadzania wśród uczniów środków odurzających,

Ogólne zasady interwencji:

1. Do reagowania w wyżej wymienionych sytuacjach zobowiązany jest każdy z pracowników szkoły, zarówno pedagogicznych jak i niepedagogicznych.
2. Każdy uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny, dlatego też z każdym uczniem należy prowadzić rozmowy indywidualne.

3. Rozmowy powinny odbywać się cyklicznie – aż do momentu całkowitego wygaśnięcia negatywnego zachowania.
4. W trakcie trwania całej interwencji należy uważnie obserwować – monitorować zachowanie ucznia oraz przekazywać informacje o wszelkich zmianach wychowawcy i rodzicom/opiekunom. Dotyczy to wszystkich nauczycieli, zwłaszcza uczących w danej klasie. Wychowawca zobowiązany jest do utrzymywania stałego kontaktu z rodzicami ucznia.
5. Łamanie przez ucznia poczynionych na początku interwencji ustaleń powinno pociągać za sobą zapowiedziane konsekwencje, kary za nieprzestrzeganie norm. Kary stosowane wobec ucznia w szkole mają swoją hierarchię określoną w Statucie Szkoły i powinny być stosowane zgodnie z postanowieniami. Uczeń powinien być zawsze informowany co będzie go czekać, jeśli negatywne zachowanie się powtórzy.
6. Podejmowane w trakcie interwencji działania powinny być każdorazowo odnotowane w dokumentacji szkolnej.

Obowiązki/ zadania pracowników niepedagogicznych:

1. Zatrzymać ucznia używającego bądź będącego pod wpływem środków odurzających (papierosów, alkoholu, narkotyków) bądź też będącego w posiadaniu tych środków i przekazać go pod opiekę dyrektora szkoły, wychowawcy, pedagoga szkolnego lub poinformować o zaistniałej sytuacji.
2. Zabezpieczyć miejsce, w którym znaleziono ewentualne środki uzależniające bądź związane z nimi przedmioty (tj. uniemożliwić do niego dostęp osobom niepowołanym) oraz niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły.
3. Niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły o obecności na terenie szkoły osób, które oferują, nakłaniają do używania lub rozprowadzają wśród uczniów środki odurzające.
4. Każdorazowo i niezwłocznie informować dyrektora o wszelkich niepokojących, mogących zagrażać zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów zdarzeniach, w szczególności mogących mieć związek z łamaniem prawa typu: bójki, niszczenie mienia prywatnego

uczniów lub mienia szkoły, włamania, niszczenia zamknięć do pomieszczeń szkolnych, kradzieże itp.

Procedury postępowania (obowiązki, zadania) pracowników pedagogicznych w sytuacji kiedy:

A. Na podstawie obserwacji zachowania ucznia lub jego wyglądu istnieje podejrzenie, że jest on pod wpływem środka odurzającego (alkoholu, narkotyków, papierosów),

1. Przekazać uzyskaną informację dyrektorowi szkoły, wychowawcy klasy, pedagogowi szkolnemu.
2. Niezwłocznie podjąć działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa ucznia – ochrony zdrowia i życia.
Odizolować ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa pozostawić go od opieką nauczyciela lub wychowawcy i higienistki szkolnej. W sytuacjach, kiedy ocena jego stanu zdrowia wskazuje na potrzebę zapewnienia specjalistycznej pomocy medycznej, wezwać lekarza bądź pogotowie.
3. Równocześnie wychowawca wzywa do szkoły rodziców/ opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/ opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny.
5. Wychowawca, we współpracy z pedagogiem szkolnym, prowadzi diagnozę problemu określając skalę problemów ucznia związanych z używaniem przez niego środków odurzających celem zaplanowania adekwatnych działań.

6. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
7. Monitorowanie realizacji postanowień zawartych w ewentualnym kontrakcie: obserwowanie zachowania, dostrzeganie i akcentowanie pozytywnych zmian w jego zachowaniu, stała wymiana informacji pomiędzy szkołą a rodziną. Wychowawca na bieżąco współpracuje w tym zakresie z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym (analiza zachowania ucznia, jego osiągnięć i trudności oraz korygowanie i ustalanie na tej podstawie kierunków dalszej pracy).
8. W przypadku odmowy współpracy przez rodziców lub nie stawiania się na wyznaczone konsultacje i jeśli nadal powtarzają się przypadki, kiedy uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków bądź też nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
9. Podobnie, jeśli szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

B. W przypadku, gdy uczeń, na terenie szkoły, ma przy sobie papierosy lub alkohol

1. Zabezpieczyć substancje uzależniające będące w posiadaniu ucznia i powiadomić o zajściu wychowawcę klasy;
2. Wychowawca odnotowuje ten fakt w teczce wychowawcy.
3. W przypadku, kiedy uczeń odmawia przekazania posiadanych substancji fakt ten należy również zapisać;
4. Wychowawca prowadzi diagnozę – zbiera informacje dotyczące funkcjonowania ucznia na terenie szkoły i poza nią celem zaplanowania adekwatnych działań;
5. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem
6. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia,
7. Monitorowanie, obserwowanie zachowania ucznia, dostrzeganie i akcentowanie pozytywnych aspektów w jego postępowaniu, stała wymiana informacji pomiędzy szkołą a rodziną. Wychowawca na bieżąco współpracuje w tym zakresie z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym (na podstawie analizy zachowania ucznia ustalone są w razie potrzeby kierunki dalszej pracy wychowawczej).

C. Uczeń posiada narkotyki lub substancję przypominającą wyglądem narkotyku; jest podejrzany o rozprowadzanie (częstowanie, sprzedaż) bądź nakłanianie innych do używania tych środków

1. O swoich spostrzeżeniach powiadamia wychowawcę, dyrektora szkoły, pedagoga;
2. Nauczyciel, w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.), ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenia co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji;
3. Szkoła wzywa policję. Do czasu przyjazdu policji nauczyciel stara się ustalić wszelkie istotne dla sprawy fakty (zaangażowane w nią osoby, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję);
4. Po wydaniu substancji uczeń, pod opieką nauczyciela, oczekuje na przyjazd policji. Wydaną przez ucznia substancję należy w nienaruszonym stanie przekazać policji. Jeśli uczeń, mimo wezwania, odmawia nauczycielowi wydania substancji i pokazania zawartości teczki należy poczekać na przyjazd policji, która przeszuka odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpieczy znalezioną substancję i zabierze ją do ekspertyzy;
5. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa. Ustala termin kolejnego spotkania, w trakcie którego wyjaśnione zostaną okoliczności zajścia i ustalone dalsze działania wychowawcze wobec ucznia;
6. Zdarzenie nauczyciel odnotowuje w teczce wychowawcy;
7. Wychowawca prowadzi diagnozę – zbiera informacje dotyczące funkcjonowania ucznia na terenie szkoły i poza nią celem zaplanowania adekwatnych działań;
8. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
9. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia.
10. Wspólna rozmowa wychowawcy, rodziców i ucznia – przedstawienie dziecku (ewentualnego) opracowanego kontraktu i omówienie jego postanowień oraz podpisanie go.

11. Monitorowanie realizacji postanowień zawartych w kontrakcie - obserwowanie zachowania ucznia, dostrzeganie i akcentowanie pozytywnych aspektów w jego postępowaniu, stała wymiana informacji pomiędzy szkołą a rodziną. Wychowawca na bieżąco współpracuje w tym zakresie z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym (na podstawie analizy zachowania ucznia ustalane są w razie potrzeby kierunki dalszej pracy wychowawczej);
12. W przypadku odmowy współpracy przez rodziców lub nie stawienia się na wyznaczone konsultacje, a sytuacja świadcząca o demoralizacji ucznia się powtórzyła, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny;
13. Podobnie, jeśli szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

D. Do szkoły dociera informacja, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia

1. Uzyskaną informację należy niezwłocznie przekazać wychowawcy klasy;
2. Wychowawca przeprowadza diagnozę problemu – zbiera informacje celem uwiarygodnienia otrzymanego sygnału. W przypadku jego potwierdzenia, stara się określić skalę problemów ucznia, związanych z używaniem przez niego środków odurzających;
3. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga oraz dyrektora szkoły;
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
5. Wspólna rozmowa wychowawcy, rodziców i ucznia – ewentualne przedstawienie dziecku opracowanego kontraktu i omówienie jego postanowień oraz podpisanie go.
6. Obserwowanie zachowania ucznia, dostrzeganie i akcentowanie pozytywnych aspektów w jego postępowaniu, stała wymiana informacji pomiędzy szkołą a rodziną. Wychowawca na bieżąco współpracuje w tym zakresie z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym (na podstawie analizy zachowania ucznia, jego osiągnięć i trudności korygowane są i ustalane kierunki dalszej pracy wychowawczej);
7. W przypadku odmowy współpracy przez rodziców lub nie stawienia się na wyznaczone konsultacje, a sytuacja świadcząca o demoralizacji ucznia się powtórzyła, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny;

8. Podobnie, jeśli szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

E. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk lub wiadomo mu, że na terenie szkoły przebywają osoby oferujące, nakłaniające do używania lub rozprowadzające wśród uczniów środki odurzające

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, zabezpiecza miejsce, w którym znaleziono substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji;
2. Próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy;
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie należy wskazać zabezpieczone miejsce oraz przekazać wszelkie informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Podstawy prawne stosowanych procedur

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz.U. z 1982 r. Nr 5 poz. 228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą/.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. Nr 35, poz.230 z p. zm./
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz.198/.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz.U. Nr 30 poz.179 z późn. zm./
5. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz.U. Nr 26, poz.226/.

**REGULAMIN ZESPOŁU WYCHOWAWCZEGO LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. JANUSZA KORCZAKA
W WIĘCBORKU**

1. Zespół Wychowawczy (ZW) jest organem opiniotwórczym i wykonawczym Rady Pedagogicznej w zakresie spraw wychowawczych.
2. W skład Zespołu wychowawczego wchodzi pedagog, wychowawcy klas i opiekun Samorządu Uczniowskiego.
3. Skład Osobowy zatwierdza Rada Pedagogiczna. Może on ulec zmianie w czasie trwania kadencji.
4. Zespół Wychowawczy rozpatruje trudne sytuacje, które zaistniały na terenie szkoły wynikające z:
  - dużej absencji uczniów,
  - spożywania alkoholu, narkotyków, palenia papierosów,
  - agresji w szkole w stosunku do uczniów i pracowników szkoły,
  - innych sytuacji zagrażających życiu lub zdrowiu uczniów i pracowników szkoły.
5. Posiedzenia Zespołu Wychowawczego odbywają się co miesiąc lub częściej.
6. Zespół Wychowawczy zwołuje przewodniczący. Pozostali członkowie zespołu winni być powiadomieni o terminie posiedzenia z 3-dniowym wyprzedzeniem.
7. Członkowie Zespołu Wychowawczego mogą składać wniosek o zastosowanie kary.
8. Zespół Wychowawczy rozpatruje sprawę, następnie powiadamia o ustaleniach ucznia i rodzica.
9. Wnioski z posiedzenia Zespół Wychowawczy przekazuje dyrektorowi szkoły, który podejmuje ostateczną decyzję lub przedstawia wniosek całej Radzie Pedagogicznej.
10. Posiedzenia Zespołu Wychowawczego są protokołowane.

11. Uchwały podjęte przez Zespół Wychowawczy dotyczące usunięcia ucznia ze szkoły, bądź jego przeniesienia uprawomocniają się po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną.
12. Uczniowi przysługuje odwołanie się od decyzji Zespołu Wychowawczego do dyrektora szkoły w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

XII. Ewaluacja programu

Oceny efektów realizacji Programu profilaktyki szkolnej, obok bieżącego monitorowania, dokonuje się w trakcie posiedzeń RP – podsumowujących pracę w pierwszym i drugim półroczu roku szkolnego. Wynikające z oceny wnioski, przekazywane

są do wiadomości Rady Szkoły i SU. Ocenie podlegają następujące elementy programu:

- funkcjonowanie pomocy pedagogicznej,
- tematyka pedagogizacji rodziców uczniów na spotkaniach z wychowawcami klas,
- realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach poradni PP oraz poradni specjalistycznych,
- realizacja tematyki profilaktyki zawartych w planach pracy wychowawców klas,
- udział nauczycieli w formach zewnętrznego doskonalenia zawodowego z zakresu profilaktyki,
- problematyka profilaktyki w ramach WDN-u,
- innowacje i projekty wychowawcze w zakresie profilaktyki,
- realizacja programów profilaktycznych,
- występowanie czynników, rodzajów i przyczyn zachowań ryzykownych,
- występowanie czynników chroniących.

Ewaluację prowadzi dyrektor, pedagog szkolny i zespół wychowawczy.